

EL TEMPS REGALAT. Un assaig sobre l'espera

KÖHLER, Andrea

Angle Editorial, gener 2018, El fil d'Ariadna 106; t.o.: *Lange Weile. Über das Warten*, Frankfurt, 2007; Traductor Joan Ferrarons. 135 pàgines.

La nostra existència és una espera perquè no és plena ni feliç. L'autora descriu els motius, i les situacions que fan que la persona romangui en estat d'expectació: les festes, la recompensa, la salut, els resultats esportius... Cal aprendre a esperar i a gaudir del temps lllindar, «quan les coses resten vagues una estona» (11), gaudir de l'instant. Esperar i aturar-se és la primera fita cultural, el principi de tota simbolització (12). Per això cal la pausa, tot i l'acceleració de la vida, per crear «illes de lentitud» contra la paralització vertiginosa de la modernitat tardana (13). Aquest llibre està escrit per descobrir aspectes agradables de la lentitud i l'espera. No vol entrar a considerar l'esperança cristiana, ni tampoc la del Paradís a la terra, sinó descriure l'experiència sobre l'espera.

Lògicament, l'absència de sentit converteix l'espera final en un cul de sac autorreferencial i contradictori. Esperar és estimar la paradoxa (17). No és estrany que l'assaig explori els autors de la filosofia de l'absurd que presenten situacions angoixants i grotesques, com Kafka, Beckett i Camus. Que mantenen com absurda la pregunta sobre el sentit (51). Per a Kafka «l'espera és un tòpic irritant que recorre les seves obres», i l'efecte artístic l'obté d'invertir el son i la vigília (69), procediment per evitar una realitat inhòspita i sense solta ni volta. Sense sentit no podem entendre la vellesa i la caducitat de la vida, i així volem desaparèixer del món, per això ens barallem contra el temps i desitgem la immortalitat que portem escrita en la pregonesa de la nostra semblança amb Déu. La humanitat sempre ha lluitat per dominar el temps. La modernitat «es pot descriure com un procés d'abreujament del temps d'espera. La tecnologia treballa per eliminar els temps i els espais intermedis» (82), però amb cada estalvi de temps creix la falta de temps. L'acceleració fa que els ritmes personals i de la natura siguin insofribles. «Esperar fins que una cosa maduri ha esdevingut un anacronisme en molts d'àmbits de la vida i, en la majoria de casos, ens resulta incòmode» (99). Aquest «és el signe de la modernitat, dinamitar tots els *continuums* de desenvolupament i estripar el curs del temps» (100). Resulta imprescindible aturar-se. Per això la *gansoneria* (fer el ganso), consisteix a estar profundament absorbt (...) assentat a la vora del temps, és a tocar de la riba del somni (113), per on passen els poetes (125). En realitat se'ns està mostrant el camí de la contemplació, de la natura i de les coses donades. La nostra presència contingent – batec constant entre l'existència i l'absència – no la podem tolerar. «Si finalment poguéssim eliminar la paraula Déu, el que ens quedaria seria el final propi del món» (126). La paraula és necessària, perquè ho és el referent. Són necessàries les preguntes pel sentit de la nostra vida que s'obre a partir del seu final (128). Sentit que no poden donar tots el «sucedanis seculars de la religió» com ara la celebració del superhome de Nietzsche, o el comunisme messiànic d'Ernest Bloch. «El creient espera, i la seva espera és una obertura que dubta, tanmateix en un sentit difícil d'explicar» (129). L'home que és un ser amb una vida limitada però que té desigs il·limitats mai no resol la multiplicació dels desigs; qui ho té tot o ho rep de seguida, se li pren la felicitat de l'acompliment. El *kairós*, l'instant feliç, necessita l'espera: el temps regalat (131).

És un assaig poètic i espurnejant que ens duu als racons de l'actitud envers el temps, explora els ressons emocionals i les idees que genera el pas del temps i la seva desigual percepció. Ple d'imatges suggerents vol descriure la situació de l'home actual davant el flux de l'esdevenir, al final frega la nostàlgia de la transcendència.